

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 20CoP/72/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418205669  
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1418205669.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci navrhovateľa ako oprávneného z vyživovacej povinnosti: A. E., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom: A. X, C., zastúpený JUDr. Andrea Pristašová, advokátka, so sídlom: Vazovova 9/B, Bratislava, proti odporcovi ako povinnému z vyživovacej povinnosti: A. E., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom: Š.Q. XX, S., zastúpený Advokátska kancelária Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom: Mnoheľova 830/15, Poprad, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 22. októbra 2020, č.k. 9Pc/23/2018-335, takto

### rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 22. októbra 2020, č.k. 9Pc/23/2018-335, **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV, rozsudkom zo dňa 22. októbra 2020, č.k. 9Pc/23/2018-335, uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 230,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc dňom 18.12.2018, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám navrhovateľa. Vo zvyšku súd prvej inštancie návrh zamietol a určil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dĺžné výživné za obdobie od 18.12.2018 do 31.10.2020 vo výške 1.809,- eur uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203 vo výroku I. v časti určenia výživného na výživu navrhovateľa.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 18.12.2018 domáhal zaviazať odporcu prispievať na jeho výživu sumou 250,- eur mesačne, neskôr zmenil návrh na sumu 300,- eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/72/2014-203 zo dňa 27.04.2015 bol odporca zviazaný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 150,- eur mesačne. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane. Je študentom 2. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Odporca oňho, ako o syna záujem nemá. Starostlivosť oňho celých 22 rokov zabezpečovala a zabezpečuje len jeho mama a jej rodina (stará mama, strýko). Suma 150,- eur je spôsobilá zabezpečiť a pokryť len polovicu jeho nevyhnutných výdavkov (bývanie, potraviny, hygiena, zdravotnícke pomôcky nehradené z verejného zdravotného poistenia - potreba okuliarov pre pomerne silnú krátkozrakosť). Svoje mesačné výdavky vyčíslil sumou 511,46 eur (bývanie 116,77 eur, potraviny 137,43 eur, zdravotnícke potreby 36,51 eur, ošatenie, obuv 42,05 eur, príprava na povolanie 178,70 eur: z toho doprava do školy 13,45 eur, študijný materiál 40,66 eur, študijná elektronika 98,76 eur,

telefonovanie 15 eur, internet 10,83 eur. Uviedol, že čistý príjem matky z činnosti osobného asistenta v roku 2017 bol 748,- eur, v roku 2018 to bol za celý rok 1.834,24 eur/152,85 eur na mesiac, a tiež jeho matke je vyplácaná štátna sociálna dávka do dovŕšenia 25. roku veku nezaopatreného dieťaťa v sume 23,68 eur mesačne. Ďalej poukazoval na to, že odporca je vo veku 60 rokov (v produktívnom veku do 62 rokov a 8 mesiacov s dátumom dovŕšenia dôchodkového veku dňa 29.04.2021), fyzicky zdatný, s praxou v odbore, ako i s trvalým bydliskom v hlavnom mieste N. R., teda regiónu s najvyššími možnosťami uplatnenia sa v jeho odbore. Napokon navrhovateľ v návrhu uviedol, že žiada u odporcu zohľadniť i výšku nepriznaných tringeltov, minimálne vo výške mesačného príjmu, keď je vo všeobecnosti známe, že tringelty predstavujú výrazné prílepšenie ku mzde čašníkov poberajúcich minimálnu mzdu. Podaním zo dňa 03.07.2019 navrhovateľ uviedol, že prehodnotil svoje mesačné výdavky a dospel k záveru, že predstavujú sumu 732,- eur mesačne, keď tieto predstavujú aj náklady na voľnočasové a športové aktivity, liečebné a rekondičné pobyty i náklady na mobilné zariadenie. Tiež poukazoval na skutočnosť, že mu bola diagnostikovaná histamínová intolerancia, kedy je nutné dodržiavať prísnu a finančne náročnú diétu. Tiež má alergiu, musí užívať predpísané liečivá, bola mu odporučená alergénová imunoterapia, ktorá liečba je zdĺhavá a len sčasti preplácaná zdravotnou poisťovňou. Tiež má zvýšené výdavky v súvislosti s korekciou krátkozrakosti a na dentálnu starostlivosť (fixný zubný aparát). Taktiež sa zvýšili náklady na študijné materiály.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že odporca v písomnom vyjadrení uviedol, že má zdravotné problémy, ktoré mu nedovolili dostať sa na pojednávanie. Uviedol, že na Okresnom súde v Poprade sa vedie konanie o jeho návrhu na zníženie výživného na navrhovateľa. Tiež oboznámil súd s tým, že chce požiadať Sociálnu poisťovňu o začatie konania o priznaní mu predčasného starobného dôchodku. Okrem zdravotných problémov mal aj exekúciu - návrh podaný synom A., na zaplatenie dlhu na výživnom si musel čerpať pôžičku a má ešte jednu pôžičku, ktorú si čerpal na prerobenie bytu pre jeho mamu. Dňa 13.05.2020 odporca súdu zaslal rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 06.03.2020, podľa ktorého bol odporcovi od 1. marca 2020 priznaný predčasný starobný dôchodok v sume 456,- eur mesačne.

4. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.09.2016, č.k. 11CoP/439/2015-281, potvrdením o návšteve školy zo dňa 05.09.2018 a 04.09.2019, rozhodnutím LF UK zo dňa 25.10.2017 a 05.08.2018, mzdovými listami odporcu, daňovým priznaním matky navrhovateľa, lekárskymi správami, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 06.03.2020, rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.05.2020, č.k. 21CoP/162/2019-336, dohodou o skončení pracovnej činnosti zo dňa 30.09.2020, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil nižšie uvedený skutkový stav.

5. Navrhovateľ je synom odporcu. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203 bol otec zaviazaný prispievať na výživu plnoletého A. E., H.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150,- eur mesačne, počínajúc dňom 17.03.2014. Zročné výživné za obdobie od 17.03.2014 do 27.04.2015 vo výške 1.780,- eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 80,- eur mesačne, spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, nezaplacením čo i len jednej splátky. Navrhovateľ je v akademickom roku 2018/2019 študentom 2. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Navrhovateľ vo výpovedi uviedol, že odporca ich s mamou opustil, keď mal 7 rokov. Fakticky odvtedy pre odporcu neexistuje. Jeho výživu zabezpečoval sumou 200,- Sk mesačne. Až neskôr bolo výživné zvýšené. Uviedol, že hoci odporca súdu predložil viaceré lekárske správy, zo žiadnej z nich nevyplýva tvrdenie odporcu, že má údajné problémy s kolenom. V nich sa naopak uvádzajú problémy s rukou, tzv. karpálny tunel. Pľúcne ochorenie, akým trpí odporca, postihuje prevažne fajčiarov. Odporca vypovedal, že nie je schopný a nemá možnosť na výživu syna A. prispievať sumou 300,- eur mesačne. Má obrovský problém na jeho výživu prispievať aj sumou 150,- eur mesačne. Nie však preto, že by nechcel, ale na to proste nemá peniaze. Uviedol, že fakticky nič nemá. Celý život robil čašníka. Býva v byte svojej bývalej manželky, jeho matka tiež žije v S.. Pomáha mu aj ona. Musel ísť do predčasného dôchodku, pretože má vážne zdravotné problémy s kolenom. Už 5-6 mesiacov pred priznaním predčasného starobného dôchodku nepracoval ako čašník, ale vykonával prácu nočného vrátnika, práve kvôli problémom s kolenom. Ďalej má zdravotné problémy s pľúcami, tiež s chrbticou. Je na predčasnom starobnom dôchodku, popri tom nevykonáva žiadnu ďalšiu aktivitu. Je na penzii, a hotovo. Z dôchodku zaplatí navrhovateľovi výživné 150,- eur, bývalej manželke zaplatí za byt 150,- eur, 35,- eur zaplatí za elektrinu v byte, 35,- eur za telefóny a nezostane mu nič. Musel rodinu požiadať o dve pôžičky. Na pracovnej pozícii nočného vrátnika mal mesačný príjem cca 550,- eur netto. Aj práca

nočného vrátnika bola preňho tak náročná, že musel odísť do predčasného dôchodku. Občas ako čašník obsluhoval na študentskom plese a pod. Odporca uviedol, že o syna sa staral a vychovával ho do jeho 12 rokov. Vyslovil v ňom otázky, prečo syn nechodí na brigády, prečo je na sociálnej podpore, ako ho to matka vychovala, keď čerpá sociálne dávky. Je treba pracovať. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 30.06.2020 uviedol, že pripojenými lekáorskými správami preukazuje, že zdravotné problémy jeho matky sú vážne a zakladajú dôvod a možnosť zabezpečovať len aktuálny príjem. Ďalej uviedol, že podľa lekáorských správ, ktoré odporca súdu predložil, jeho zdravotný stav nie je vážny. Zavádza súd a snaží sa vytvoriť dojem, že jeho svojvoľný odchod do predčasného dôchodku je opodstatnený, a že ho v budúcnosti čaká viacero operačných zákrokov. Súdu však nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval jeho vážny zdravotný stav s kolenom, rukami, lakťom a ich operáciou. Poukazoval na Zákon o sociálnom poistení, podľa ktorého Sociálna poisťovňa prizná žiadateľovi o predčasný starobný dôchodok, bez ohľadu na zdravotný stav žiadateľa (§ 67 zákona č. 461/2003 Z.z.). Odchod odporcu do predčasného starobného dôchodku je len ďalším pokusom vyhnúť sa plateniu výživného a ponechať celú starostlivosť na mamu. Z dôkazov založených v spise je zrejmé, že príjmy odporcu prevyšovali jeho príjem priznaný predčasným starobným dôchodkom.

6. Z listinných dôkazov súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľ je študentom 2. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Z rozhodnutia lekárskej fakulty UB v Bratislave zo dňa 05.10.2018 súd zistil, že navrhovateľovi bolo priznané sociálne štipendium v mesačnej výške 195,- eur od 01.09.2018 do 30.06.2019. Z ročného mzdového listu na rok 2018 súd zistil, že priemerná čistá mzda odporcu v uvedenom roku bola 535,37 eur/mesiac. Z ročného mzdového listu na rok 2019 súd zistil, že priemerná čistá mzda odporcu za 4 mesiace uvedeného roku bola 570,77 eur. Z odporcom predložených lekáorských správ súd zistil, že je sledovaný v pneumologickej ambulancii, endokrinologickej ambulancii, ortopedickej ambulancii pre problémy s kolenom a rukou - karpálny tunel, ďalej predložil lekáorskú správu z urologickej ambulancie. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 06.03.2020, č. 580 829 6428 0 súd zistil, že odporcovi bol priznaný od 01.03.2020 predčasný starobný dôchodok v sume 456,60 eur. Z daňového priznania za rok 2019 súd zistil, že mesačný príjem matky navrhovateľa bol 221,82 eur. Z dohody o skončení pracovnej činnosti súd zistil, že dňa 30.09.2020 bol skončený pracovný vzťah medzi spoločnosťou DUEBI s.r.o. so sídlom Nová Lesná, IČO: 36 501 875 a odporcom, uzavretý medzi účastníkmi dňa 01.07.2020. Pracovná činnosť podľa § 228a ods. 3 ZP skončila na základe vzájomnej dohody.

7. Z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.05.2020, č.k. 21CoP/162/2019-336 súd prvej inštancie zistil, že navrhovateľ sa na Okresnom súde v Poprade návrhom na začatie konania domáhal zníženia výživného na syna A. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 30,- eur mesačne, počnúc dňom 30.08.2017 do budúca. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie návrh navrhovateľa zamietol. Krajský súd v Prešove vyššie uvedeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného zo strany odporcu z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb navrhovateľa v čase podania návrhu, ako aj z hľadiska schopnosti a možnosti odporcu a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na navrhovateľa v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Súd prvej inštancie mal preukázanú zmenu pomerov na strane navrhovateľa, keď v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol študentom 3. ročníka gymnázia. V súčasnosti je študentom 3. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a s tým súvisiacimi zvýšenými výdavkami odôvodňujúcimi zvýšenie výživného. Súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 230,- eur mesačne s prihliadnutím na zmenu pomerov na strane navrhovateľa, príjmy oboch rodičov a schopnosti a možnosti odporcu. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých potrieb týkajúcich sa bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti, školských a mimoškolských aktivít, ako aj mimoriadnych výdavkov. Uvedenú sumu je možné vyčísliť len orientačne, avšak nesporne sa náklady navrhovateľa od poslednej úpravy výživného zvýšili. Súd prvej inštancie dal do pozornosti odporcu, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, je ich zákonnou povinnosťou, z čoho vyplýva, že rodičia sú povinní zabezpečiť si príjem a vynakladať maximálnu snahu o zvýšenie životnej úrovne nielen svojej, ale aj svojim deťom. Odporca si musí byť vedomý plnenia svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi a má si zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby bol schopný realizovať príspevok na syna, titulom výživného v rozsahu zodpovedajúcom veku a potrebám navrhovateľa. Navrhovateľ riadne vyčísliť svoje mesačné

výdavky. Podľa názoru súdu všetky zodpovedajú jeho veku a odôvodneným potrebám. Nie sú nadmerné, ani neprimerané a korešpondujú so súčasným charakterom doby a hlavne nárokmi, ktoré prináša štúdium na vysokej škole. Do nákladov navrhovateľa prislúcha aj podiel nákladov na bývanie. Rovnako výdavky na študijné potreby navrhovateľ odôvodnil a podľa názoru súdu prvej inštancie tieto tiež reflektujú potreby navrhovateľa. Súd prvej inštancie poukázal i na to, že odporca sa s navrhovateľom vôbec nestretáva, nad rámec súdom určeného výživného 150,- eur mesačne mu neprispieva navyše ničím. Náklady matky navrhovateľa sa tým logicky navyšujú so zabezpečením všetkého potrebného, fakticky celá, všetka starostlivosť o navrhovateľa spočíva len na jeho matke. Pri posudzovaní pomerov na strane odporcu súd prvej inštancie uviedol, že pomery na strane odporcu sa od poslednej úpravy výživného tiež zmenili, keď prestal pracovať ako čašník, ktorú prácu vykonával celý život. Jeho čistý priemerný mesačný príjem za rok 2018 bol 535,37 eur. Za 4 mesiace roku 2019 to bolo 570,77 eur. Podľa súdu prvej inštancie nemožno tiež neuviesť a neprihliadnuť aj na vo všeobecnosti známe prepitné. Zhruba od konca roku 2019, ako odporca uviedol, bol na pracovnej pozícii nočného strážnika s príjmom 550,- eur mesačne a od 1. marca 2020 mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok vo výške 456,60 eur mesačne. Ako bolo vyššie uvedené, pomery odporcu sa od poslednej úpravy výživného zmenili. Došlo k čiastočnému zníženiu jeho príjmu, keďže v čase poslednej úpravy vykonával prácu čašníka s príjmom cca 550,- eur mesačne + prepitné. Súd prvej inštancie nezohľadnil zníženie príjmu odporcu v dôsledku jeho odchodu do predčasného starobného dôchodku vo výške 456,60 eur mesačne. Skutočnosť, že odporca sa rozhodol odísť do predčasného starobného dôchodku, bolo jeho slobodné rozhodnutie. V tejto súvislosti však nemožno neuviesť, že súd zopakuje, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, je ich zákonnou povinnosťou, z čoho vyplýva, že rodičia sú povinní zabezpečiť si príjem a vynakladať maximálnu snahu o zabezpečenie prostriedkov potrebných na výživu svojich detí. Odporca si musí byť vedomý plnenia svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi a má si zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby bol schopný realizovať príspevok na syna titulom výživného v rozsahu zodpovedajúcom veku a jeho potrebám. Odporca súdu predložil množstvo lekárskeho správ v snahe preukázať svoj nie dobrý zdravotný stav. Súd závery týchto správ vyhodnotil tak, že nedošlo k zmene zdravotného stavu odporcu v takom rozsahu, že to zmenilo jeho možnosti prispievať na výživu syna primeraným výživným. Z daných dôkazov nevyplýva ani znížená miera pracovnej schopnosti odporcu. Potencionálne liečebné zákroky sú očakávané v budúcnosti. Nedá sa predpokladať čas ich realizácie, doba liečenia a miera zníženia schopnosti a možnosti odporcu tak, aby bolo možné prijať záver o podstatnej a trvalej zmene pomerov rozhodných pre rozhodnutie súdu o výživnom. Odporca nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu nedovoľoval vykonávať svoju prácu a najmä, že ani inú prácu, v dôsledku čoho sa rozhodol využiť inštitút predčasného dôchodku (znalecký posudok, event. iným spôsobom). Je nepochybne rozdiel vykonávať prácu čašníka s príjmom, aký odporca poberal + prepitné, vykonávať túto prácu aj na rôznych príležitostných akciách ako odporca uviedol, a teda dokopy mať príjem z pracovnej činnosti, navyše v regióne Tatier, a je rozdiel mať predčasný starobný dôchodok vo výške 456,60 eur. Odchod odporcu do predčasného dôchodku v priebehu konania o zvýšenie výživného a v čase, kedy syn študuje na vysokej škole a potrebuje aspoň jeho finančnú podporu, súd prvej inštancie nemohol vnímať a hodnotiť inak, ako zarážajúci. Odporca podal na Okresný súd Poprad návrh na zníženie výživného. Okresný súd Poprad 12.06.2019 jeho návrh zamietol. Krajský súd Prešov rozsudok súdu prvej inštancie 28.05.2020 potvrdil. Odporca 21.01.2020 požiadal Sociálnu poisťovňu o spísanie žiadosti o predčasný starobný dôchodok. Podľa názoru súdu prvej inštancie, odporca súd si vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi, za predpokladu, že mu zdravotný stav nedovoľoval vykonávať prácu čašníka, mal možnosť byť preradený na inú prácu, alebo si nájsť iné vhodné zamestnanie, kde by nepochybne dosahoval vyšší príjem, ako predčasný starobný dôchodok vo výške 456,60 eur mesačne, aby si vyživovaciu povinnosť voči synovi mohol riadne plniť. Rovnako súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľ je jediný dieťa odporcu. Odporca nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Súd prvej inštancie poukázal i na to, že sa ukázala byť nepravdivou výpoveď odporcu na pojednávaní konanom dňa 22.06.2020, kedy na otázku právnej zástupkyne navrhovateľa, či popri poberaní predčasného dôchodku vykonáva aj nejakú pracovnú aktivitu, uviedol, že je na penzii a hotovo. Na pojednávaní konanom dňa 22.10.2020 pritom sám predložil súdu skončenie dohody o pracovnej činnosti zo dňa 30.09.2020, z ktorej súd zistil uzavretie pracovného pomeru medzi ním a spoločnosťou Duebi, s.r.o. na dobu od 01.07.2020 do 30.09.2020. Nemožno teda vylúčiť, že príjem na „dohodu“ mal aj v inom, ako listinným dôkazom preukázanom období. Teda, nie je pravdivé tvrdenie odporcu, že jeho jediný príjem je len predčasný starobný dôchodok. Súd prvej inštancie nemohol prihliadnuť na skutočnosť, že odporca splácal navrhovateľovi výživné exekučne, za ktorým účelom si údajne čerpal úver. Skutočnosť, že odporca má dlh na výživnom nemožno zohľadňovať v tomto konaní. Mal si svoje záležitosti zariadiť tak, aby súdom určené výživné

150,- eur riadne a včas platil. Nemožno prihliadnúť ani na skutočnosť, že odporca údajne spláca ešte ďalší úver, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Nemožno akceptovať ani argumenty odporcu v tom, že navrhovateľ má chodiť na brigády, a najmä že má pracovať. V tejto súvislosti si treba uvedomiť, že navrhovateľ je študentom jednej z najnáročnejších vysokých škôl, štúdiom ktorej si vyžaduje vysoké tempo, nasadenie a plné sústredenie. Brigádnickú činnosť môže realizovať poľahky cez prázdniny, avšak príjem z nej s určitosťou nemôže suplovať vyživovaciu povinnosť otca. Ako už bolo vyššie uvedené, matka navrhovateľa podporuje nielen finančne, hradí v podstate všetky jeho potrebné výdavky. Poskytuje mu aj bývanie, čo tiež tvorí súčasť plnenia vyživovacej povinnosti. Podľa názoru súdu odporca si mal byť vedomý skutočnosti, že má syna, je reálne, že bude chcieť študovať na vysokej škole, a že bude naďalej odkázaný na jeho finančnú podporu, a že bude povinný výživu syna naďalej zabezpečovať a adekvátne k tomu si počiňať. Odporca sa okrem platenia výživného v sume 150,- eur mesačne na potrebách navrhovateľa nepodieľa ničím, žiadnou inou sumou, ani príležitostnými výletmi, darčekom, prispievaním nad rámec výživného, platením sporenia, poistenia a pod. S navrhovateľom nie je v žiadnom kontakte. Podľa názoru súdu prvej inštancie, odporca je pred všetkými ďalšími osobami (bývalou manželkou, s ktorou údajne žije) povinný zabezpečovať potreby predovšetkým svojho dieťaťa, pokiaľ nie je schopné samé sa živiť. Keď už inak nie, aspoň plnením si vyživovacej povinnosti adekvátnej potrebám dieťaťa a možnostiam a schopnostiam rodiča. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich. Suma 150,- eur, ktorou odporca prispieva na výživu navrhovateľa, je sumou nízkou. S poukazom na vyššie uvedené, zo skutkových zistení, hodnotiac reálne možnosti a schopnosti rodičov a s prihliadnutím na odôvodnené potreby navrhovateľa dospel súd prvej inštancie k záveru, že primeraným výživným je suma 230,- eur mesačne. Je aj spoločensky a ľudsky žiaduce, aby obidvaja rodičia zabezpečovali výživu svojho syna tak, aby si mohol finančne pokryť svoje nevyhnutné výdavky, a aby sa v pokoji mohol sústrediť na prípravu náročného a zodpovedného povolania lekára. Nedoplatok na výživnom po zohľadnení odporcom plateného výživného v sume 150,- eur mesačne, za obdobie od 18.12.2018 do 30.10.2020 predstavuje sumu 1.809,- eur, t.j. za december 2018 vznikol odporcovi nedoplatok v sume 49,- eur, za január až december 2019 je to nedoplatok v sume 960,- eur (12x80 eur), za január až október 2020 v sume 800,- eur. Spolu nedoplatok na výživnom za uvedené obdobie predstavuje sumu 1.809,- eur (49,- eur + 960,- eur + 800,- eur). Dlžné výživné súd prvej inštancie uložil odporcovi zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec odvolanie z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na náklade vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca poukazuje na to, že odo dňa 12.06.2019, keď vydal Okresný súd Poprad rozsudok pod č.k. 9PC/26/2017-275, v znení rozsudku Krajského súdu Prešov zo dňa 28.05.2020, sa žiadnym podstatným spôsobom nezmenili pomery medzi tými istými účastníkmi (aj keď boli v opačnom právnom postavení). Okresný súd Bratislava IV, ako súd prvej inštancie po odpadnutí prekážky litispendencie, konajúci v tomto konaní jednoznačne opomenul spoľahlivé zistenie skutkového stavu, tak ako ho zistil Okresný súd Poprad, pričom navrhovateľ žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal podstatnú zmenu skutkového stavu. Súd prvej inštancie s poukazom na možnosti, schopnosti odporcu, podstatným spôsobom ovplyvneným nepriaznivým zdravotným stavom odporcu, v konečnom dôsledku nesprávne zistil všetky súvisiace okolnosti prípadu a následne nesprávne rozhodol. Vzhľadom na postavenie odporcu, ktorý je starobným dôchodcom s podlomeným zdravím, je požiadavka navrhovateľa a rozhodnutie súdu prvej inštancie v príkrom rozpore s dobrými mravmi, a to aj v porovnaní s postavením navrhovateľa, ktorý je v podstatnej miere spôsobilý sa samostatne živiť. V tejto súvislosti je dôvodné pripomenúť, že súd jednoznačne určil právny nárok navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ ako študent vysokej školy s relatívnu dĺžkou štúdia v porovnaní s dĺžkou kalendárneho roka v rozsahu 9 mesiacov (pozn.: 2. polovica septembra až prvá polovica júna nasledujúceho roka), doteraz nikdy nepreukázal žiadnu iniciatívu alebo obdobnú aktivitu na to, aby si aspoň sčasti zabezpečil primerané finančné zdroje, tvoriace rozdiel smerujúci až do výšky uplatňovaného peňažného nároku v porovnaní s peňažným príjmom, ktorý poberá od odporcu, a to prípadne z iných legálnych zdrojov. S poukazom na vek a možnosti navrhovateľa je dôvodné konštatovať, že tento sa v celom rozsahu spolieha iba na peňažný príjem pochádzajúci od odporcu a žiadnym spôsobom sa nesnaží eliminovať do veľkej miery finančne pasívny spôsob života, predovšetkým výkonom brigádnickej práce študentov najmä počas podstatnej časti kalendárneho roka, keď neprebíha školská výučba, ako elementárny základ prípravy na jeho budúce povolanie. Takýto postoj navrhovateľa evokuje dlhodobé pasívne správanie sa navrhovateľa, predovšetkým vo veci zabezpečenia si primeraných finančných zdrojov na živobytie, či

už z úhrady výživného od otca alebo iných legálnych zdrojov, pričom je možné spoľahlivo skonštatovať, že pri pasívnom spôsobe života navrhovateľa badať aj prvky záhaľky alebo nezáujmu nadobudnúť plnú spôsobilosť samostatne sa živiť. Z doterajšieho vykonaného dokazovania, nevyplývala žiadna podobná skutočnosť, aby bolo možné konštatovať, že navrhovateľ je aktívny jedinec, napr. vykonáva platenú pracovnú pozíciu pomocnej vedeckej sily na vysokej škole kde študuje, poľažne na Slovenskej akadémii vied alebo u iného subjektu, ktorý vykonáva pracovnú činnosť s poukazom na jeho odborné zameranie budúceho lekára resp. v inej vzdelanostne alebo odborovo príbuznej sfére, kde je možné zarobiť primerané množstvo finančných prostriedkov, aspoň na čiastočné vykrytie životných nákladov, a napriek týmto možným aktivitám, ani predpokladané finančné prostriedky nestačia navrhovateľovi na zachovanie primeranej životnej úrovne, v neposlednom rade aj v porovnaní so životnou úrovňou odporcu, aby bolo dôvodné požadovať a priznať zvýšenie výživného. Súd prvej inštancie opätovne viackrát uvádzal do pozornosti „prepitné“, ktoré má podľa súdu predstavovať najmenej 200,- eur mesačne a má byť pravidelným príjmom odporcu, je dôležité uviesť, že vzhľadom na zdravotný stav odporcu, obmedzené možnosti odporcu, žiadne „prepitné“ netvorí príjem odporcu. Pri zisťovaní skutkového stavu a hodnotenia dôkazov, či už jednotlivito alebo vo vzájomnej súvislosti je dôvodné uviesť, že súd prvej inštancie nesprávne posudzoval aj možný príjem odporcu, pričom uviedol, že predložením dokumentu, označeného ako „skončenie dohody o pracovnej činnosti zo dňa 30.09.2020“ zistil existenciu pracovného pomeru medzi odporcom a spoločnosťou Duebi, s.r.o., a to v čase od 01.07.2020 do 30.09.2020. Právne predpoklady evokujúce, podľa súdu prvej inštancie, existenciu pracovného pomeru, nemôžu byť založené na „dohode o pracovnej činnosti“, pričom súvisiace posúdenie okolností súdom vo vzťahu k možnému príležitostnému príjmu odporcu, právnu terminológiu a obvyklému výkladu jednotlivých pojmov v oblasti pracovného práva, je v príkrom rozpore so zásadou „iura novit curia“. Z právnej kvalifikácie súdu prvej inštancie, vo vzťahu k „možnosti“ akéhokoľvek iného peňažného príjmu odporcu, okrem starobného dôchodku, je zrejmé, že súd vyhodnotil tento dôkaz ako pravidelný príjem odporcu, najmenej na úrovni minimálnej mzdy, čo v súvislosti s deklarovaným „prepitným“ vo výške najmenej 200,- eur, významným spôsobom, v neprospech odporcu, skresľuje právny predpoklad na priznanie zvýšeného výživného. Na čiastočné preukázanie svojich tvrdení, majúcich priamu súvislosť s výrazným obmedzením výkonu pracovnej činnosti a tým aj zabezpečovanie ďalších finančných príjmov, spôsobilým na požadované zvýšenie výživného pre navrhovateľa, predložil odporca k odvolaniu lekársku správu, ktorú nebolo možné predložiť do času vydania uznesenia o skončení dokazovania. Na základe vyššie uvedeného, týmto navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 9PC/23/2018-335 zo dňa 22.10.2020 v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie alebo aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobný návrh v celom rozsahu zamietol. Zároveň odporca navrhol, aby súd rozhodol o tom, že navrhovateľ je povinný do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, a to predovšetkým z dôvodu, že odporca svojím postojom k navrhovateľovi alebo akýmkoľvek činom proti navrhovateľovi súdne konanie nezavinil.

10. Oprávnený vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa plne stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, a to aj napriek tomu, že súd nepriznal navrhovateľovi celú výšku nároku uplatňovaného v návrhu. Súd prvej inštancie sa dôkladne vysporiadal so skutkovými tvrdeniami a vyjadril sa k vykonaným dôkazom, na základe ktorých súd prvej inštancie vyvodil svoj právny názor a rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody tvrdené odporcom neobstoja, nakoľko súd prvej inštancie vyčerpávajúco zistil skutkový stav a odôvodnil svoje rozhodnutie. Navrhovateľ preukázal hmotnoprávnou podmienku zmeny vyživovacej povinnosti v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol študentom 3. ročníka gymnázia. V súčasnosti je študentom 3. ročníka Lekárskej fakulty univerzity Komenského v Bratislave a s tým súvisiacimi zvýšenými výdavkami odôvodňujúce zvýšenie výživného. Navrhovateľ je názoru, že súd prvej inštancie sa dôsledne vysporiadal s otázkou zdravotného stavu odporcu, ako aj jeho objektívnych schopností a možností podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojmu dieťaťu. K časti odvolania, ktorou sa poukazuje na „finančne pasívny spôsob života“ navrhovateľa je zrejmé, že odporca nedokáže posúdiť časovú náročnosť a obsiahlosť vzdelávania na lekárskej fakulte. Navyše zámerne bagatelizuje svoju povinnosť prispievať na výživné navrhovateľa. V mesiaci november 2020, aj keď sa už odporca mal riadiť novou sumou, zaplatil iba 150,- eur a odmieta dorovnať rozdiel. Odporca taktiež odmieta vyrovnáť ročné výživné. Nakoľko sa odporca s navrhovateľom osobne nestretáva, odporca nijako neprispieva ani nad rámec súdom stanoveného výživného. Navrhovateľ pokračuje v štúdiu a vykonáva prax vyžadovanú študijným programom na lekárskej fakulte Univerzity Komenského. V súčasnosti dosahuje nadpriemerné výsledky. Je zrejmé, že skutočnú výšku príjmov odporcu nie je možné stanoviť iba z odporcom predložených dokumentov a vyjadrení. Z vykonaného

dokazovania, a to výsluchu odporcu bolo preukázané, že počas konania odporca úmyselne zavádzal súd v otázke skutočných príjmov, čo potvrdil aj Okresný súd Bratislava IV v odôvodnení rozsudku vo veci samej. Nová lekárska správa predložená odporcom nepreukazuje zníženú mieru pracovnej schopnosti odporcu, ktorá by zmenila jeho možnosť prispievať na výživu syna primeraným výživným. Novú lekársku správu zo dňa 10.12.2020 vystavenú pre potreby odvolacieho konania si nechal odporca vystaviť v Univerzitetnej Nemocnici L. Pasteura v Košiciach. Správa lekárky so špecializáciou pracovného lekárstva je len zhrnutím lekárskeho správ odporcu už do konania doložených a neobsahuje vypracovaný lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti či nespôsobilosti odporcu na výkon práce a nepreukazuje zdravotné problémy, ktoré by odôvodňovali zníženie miery pracovnej schopnosti odporcu. Súd prvej inštancie už závery odporcom doložených nálezov vyhodnotil tak, že nedošlo k zmene zdravotného stavu odporcu v takom rozsahu, aby to zmenilo jeho možnosti prispievať na výživu primeraným výživným. K časti odvolania pojednávajúceho o trovách konania je navrhovateľ toho názoru, že žiadnej zo strán nepatrí náhrada trov konania v zmysle zákonných ustanovení § 49 ods. 1 C.m.p. v spojení s § 52 C.m.p. Na základe vyššie uvedeného navrhovateľ žiada odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny potvrdil.

11. Navrhovateľ k vyjadreniu k odvolaniu doplnil, že otec je od 01.03.2020 poberateľom predčasného starobného dôchodku, ktorý mu bol príslušným správnym orgánom priznaný na vlastnú žiadosť v čase prebiehajúceho súdneho konania. Pri viacerých súdnych konaniach, datovaných od roku 2014 o zvýšenie, zníženie, ako aj tohto o zvýšenie výživného, otec žiadnym rozhodnutím príslušného správneho orgánu nepreukázal zdravotný stav zakladajúci zníženú pracovnú schopnosť. Na súdnych konaniach otec spomínal plánované zákroky jednodňovej chirurgie na jeho predlaktí ruky či kolene, z ktorých sa neuskutočnil doposiaľ žiadny. Pre potreby tohto odvolacieho konania si dal otec vystaviť dňa 10.12.2020 lekársku správu v Univerzitetnej Nemocnici L. Pasteura v Košiciach. Správa lekárky so špecializáciou pracovného lekárstva je len zhrnutím lekárskeho správ otcom už do konania doložených a neobsahuje vypracovaný lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti, či nespôsobilosti otca na výkon práce. Navrhovateľ uvádza, že túto skutočnosť si overil aj osobne pri návšteve otca vo Vysokých Tatrách. Jednak ho zastihol v práci pri výkone čašníckeho povolania a pri následnom stretnutí na jeho žiadosť mu otec sám povedal, že nielen pracuje, aby zvýšil príjem, ale aj aktívne bicykuje na letisko Mlynica tam a späť, čo je spolu 18 km, ďalej pláva, chodí do minerálnych prameňov a na masáže. Navrhovateľ poukazuje na to, že súd prvej inštancie otcovi pripočítal k dôchodku sumu 200,- eur podľa skutočného zárobku v zmysle smernice Sociálnej poisťovne a zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktoré otec môže mesačne maximálne oficiálne zarobiť, a aj zarobil pri poberaní predčasnej dôchodkovej dávky. Pred vstupom do predčasného starobného dôchodku bol otec správnym orgánom informovaný, že môže zarobiť popri poberaní len 2.400,- eur/rok v súlade s výnimkou, ktorá sa vzťahuje len na dohodu o pracovnej činnosti alebo dohodu o vykonaní práce pri príjme priemerne mesačne 200,- eur, resp. pri ročnom príjme 2.400,- eur. Vtedy Sociálna poisťovňa výplatu predčasného dôchodku nezastaví, teda predčasný dôchodca môže s touto výnimkou aj pracovať, aj súčasne poberať predčasný dôchodok. Výplata predčasného starobného dôchodku mu v takomto prípade bude podľa zákona zastavená až vtedy, keď príjem z dohody v príslušnom kalendárnom roku presiahne sumu 2.400,- eur. V zmysle § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov dosiahne otec vek vstupu do starobného dôchodku dňa 29.04.2021 a tým pádom stratí nevýhodu limitovania príjmu. Vstup otca do predčasného starobného dôchodku bol cieľ plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v čo najmenšej miere. Tento fakt potvrdil aj žiadosťou o zníženie výživného. Navrhovateľ uvádza, že od narodenia ho mama živila sama. Otec jej až od 8 rokov veku prispieval na výživu sumou 500,- Sk mesačne, po prechode na euro 20,- eur mesačne. Až ako 17-ročnému od 17.03.2014 prispieval na výživu sumou 150,- eur mesačne. Súd prvej inštancie pri dokazovaní zistil, že v pracovnej činnosti na pozícii čašník pokračoval otec aj počas poberania predčasného starobného dôchodku od 01.03.2020, a to ešte aj ako poistenec dôchodkového poistenia a až do 30.09.2020 v spoločnosti DUEBI s.r.o - Hotel Amália so sídlom Nová Lesná, Vysoké Tatry. Túto skutočnosť si overil navrhovateľ aj osobne pri návšteve otca vo Vysokých Tatrách. Jednak ho zastihol v práci a pri následnom stretnutí na jeho žiadosť mu otec sám povedal, že z dôchodku 456,60 eur by ani sám nevyžil, a preto okrem tejto práce má aj príjem z iných pracovných aktivít. Navrhovateľ uvádza, že aktuálne je študentom 4. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Študuje na jednej z najnáročnejších vysokých škôl, štúdium ktorej si vyžaduje vysoké tempo, nasadenie a plné sústredenie. Časový plán na celý semester zahŕňa povinné prednášky, cvičenia, praxe na klinikách, semináre, písanie seminárnych prác, štúdium predpísanej domácej a zahraničnej literatúry, intenzívnu individuálnu prípravu na skúšky a skúšky samotné. Praktická výučba vo vyšších ročníkoch (4. až 6. ročník) výrazne prevyšuje nad teoretickou, praxe začínajú nástupom

na pracovisko v skorých ranných hodinách, od študentov sa vyžaduje disciplína, pripravenosť a plné sústredenie. Ak chce byť úspešný študent a absolvent, je nutné aby študoval pravidelne a intenzívne staval pyramídu vedomostí počas celého roka. Popri štúdiu mu ostáva len limitované množstvo voľného času. Navrhovateľ uvádza, že jeho denný režim je náročný a na nejaké obvyklé študentské zábavy nemá čas, lebo si uvedomuje, že musí dosahovať výborné študijné výsledky, keďže ho nemá kto podporovať finančne aj intelektuálne, okrem matky. Trochu voľného času využíva na relaxáciu, chodí behať a cvičí, aby mal energiu na štúdium. V súčasnosti je štúdiom o to náročnejšie, že nefungujú knižničné a výpožičné služby a tak sa zvýšil aj čas, ktorý musí venovať len zháňaniu potrebnej literatúry.

12. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil (§ 378 C.s.p., § 219 ods. 3 C.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci upovedomení zákonným spôsobom.

13. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o zvýšení výživného, potvrdil, nakoľko je vo výroku vecne správne. V celom rozsahu sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie. Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť a doplniť, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah, ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmiernujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

14. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov - skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase predchádzajúceho rozhodnutia, s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, či ide zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine a ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Zmena rozhodnutia súdu na základe zmeny pomerov je v podstate výnimkou zo zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, a preto zmena pomerov by mala byť závažnejšieho charakteru.

15. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vykonal podrobné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane oprávneného z výživného, ako aj na strane jeho rodičov v čase od poslednej úpravy, s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. V danom prípade došlo od poslednej úpravy výživného ku zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšiť výživné na navrhovateľa, ktorý v čase poslednej úpravy bol študentom strednej školy a v čase podania návrhu na zvýšenie výživného je študentom denného štúdia na Lekárskej fakulte, UK v Bratislave. So štúdiom na vysokej škole sú nepochybne spojené vyššie výdavky ako so štúdiom na škole strednej. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že odporca má jednu vyživovaciu povinnosť a je jeho prvoradou zákonnou povinnosťou podieľať sa v primeranom rozsahu na výžive svojho dieťaťa, ktoré nie je ešte schopné sa samé živiť. Príprava na budúce povolanie, kde spadá aj štúdium na vysokej škole znamená, že navrhovateľ ešte nie je schopný sa sám živiť. Nemožno brať na zreteľ argumentáciu odporcu, že navrhovateľ má pracovať, keď študuje na dennom štúdiu na vysokej škole, a to škole na štúdium náročnej. Nie je od neho spravodlivé požadovať, aby namiesto štúdia pracoval a nahrádzal tým vyživovaciu povinnosť rodiča. Otec si musel byť vedomý toho, v akom veku mal dieťa, a že bude aj vo vyššom veku mať k nemu vyživovaciu povinnosť, táto skutočnosť nemôže byť na ťarchu dieťaťa. Súd prvej inštancie správne poukázal i na to, že odporca dobrovoľne odišiel do predčasného starobného dôchodku. Nepredložil taký relevantný doklad o jeho zdravotnom stave, z ktorého by vyplývalo, že nie je schopný výkonu práce. Záver o nemožnosti výkonu akejkoľvek práce nevyplýva ani z lekárskej správy predloženej odporcom k odvolaniu. Odporca aj keď dosiahol vek dôchodkový, má vyživovaciu povinnosť, a preto by mal venovať náležité úsilie k tomu, aby mal príjem aj z pracovnej činnosti, ktorú je možné vykonávať i popri poberaní starobného dôchodku, a to už bez obmedzenia výšky príjmu, ako tomu je pri predčasnom starobnom dôchodku. Zo spisu vyplýva, že už v čase poberania predčasného starobného dôchodku bol odporca pracovne činný, ako vyplýva z predloženej dohody o skončení pracovnej činnosti v spoločnosti DUEBI, s.r.o., kde pracovný vzťah bol uzavretý dňa 01.07.2020 a podľa dohody sa skončil dňa 30.09.2020. Je zrejmé, že je v možnostiach a schopnostiach odporcu vykonávať aj nejakú platenú prácu na dohodu o výkone práce, ak už nie v trvalom pracovnom pomere. Výživné, ktoré uhradil na navrhovateľa v sume 150,- eur, vzhľadom k veku navrhovateľa, jeho náročnému štúdiu, nie je postačujúce, nedosahuje ani sumu životného minima na plnoletú osobu, ktorá je toho času stanovená na 218,- eur. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené správne rozhodol, keď zvýšil výživné na sumu 230,- eur mesačne, ktorá zodpovedá oprávneným nevyhnutným nákladom na navrhovateľa, keď ide o sumu životného minima a zodpovedá aj možnostiam, schopnostiam otca, so zohľadnením veku otca, zohľadnením, že je poberateľ starobného dôchodku, avšak schopný aj výkonu práce, ktorou si môže k dôchodku privyrobiť a uspokojiť tak nevyhnutné potreby jeho jediného dieťaťa, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd nevzhladol ako dôvodný argument odporcu, že výživné bolo priznané v rozpore s dobrými mravmi. Ako je vyššie uvedené, navrhovateľ sa venuje štúdiom príprave na budúce povolanie, ide o náročné štúdium a nie je od neho spravodlivé požadovať, aby bol namiesto štúdia pracovne činný. Nie je tu žiaden rozpor s dobrými mravmi, navrhovateľ má jednoznačne nárok na výživu od svojich rodičov, keď nie je toho času v dôsledku riadneho denného štúdia na vysokej škole schopný sa sám živiť. K námietke odporcu, že súd prvej inštancie zistil iný stav ako súd, ktorý rozhodoval o jeho návrhu na zníženie výživného, odvolací súd uvádza, že predmetom konania pred Okresným súdom Prešov bol návrh odporcu, ktorým sa domáhal zníženia výživného, ktorý návrh bol zamietnutý, nakoľko neboli zistené dôvody, pre ktoré by mal odporca platiť nižšie výživné. Predmetom konania pred Okresným súdom Bratislava IV bol návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného, ktorým nárokom sa Okresný súd Prešov nezaoberal. Bolo plne na Okresnom súde Bratislava IV, potom ako bol návrh odporcu na zníženie výživného zamietnutý, zistiť na základe vykonaného dokazovania skutočný stav veci a rozhodnúť o návrhu na zvýšenie výživného. Rozsudok Okresného súdu Prešov o zamietnutí návrhu na zníženie výživného, sa nezaoberal otázkou oprávnenosti návrhu na zvýšenie výživného a existencia zamietnutia návrhu na zníženie výživného, nie je žiadnou prekážkou k vysloveniu dôvodnosti návrhu na zvýšenie výživného. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods.1, 2 C.s.p.).

16. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci N. proti Slovenskej

republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

## **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).  
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).